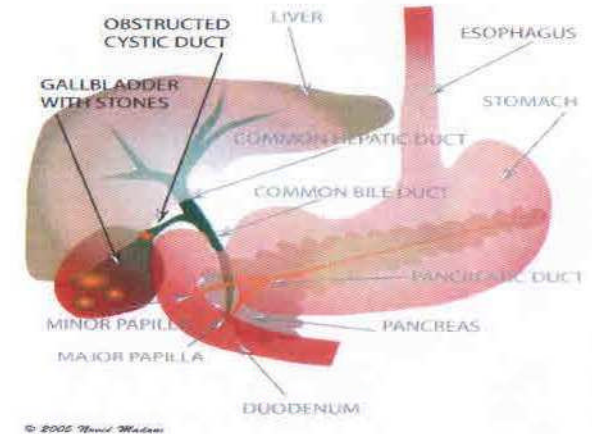

کله سیستیت یا التهاب کیسه صفرا

© 2005 Health Media

استاد: سرکار خانم شفیع

تهیه کننده: فاطمه بزدانی

منابع: ۱. کتاب داخلی جراحی بروئر_ سودارث

۲. کتاب گوارش هاریسون

۳. سایت پزشکان بدون مرز

تعریف:

کله سیستیت یا کلانژیت عبارت است از عفونت یا التهاب کیسه صفرا (کله سیستیت) یا مجرای صفراوی که صفرا را از کیسه صفرا به روده کوچک انتقال می دهند (کلانژیت). این وضعیت امکان دارد با هپاتیت، پانکراتیت (التهاب لوز العمده) یا زخم دوازدهه اشتباه شود. این وضعیت ندرتاً ممکن است در کودکان یا نوجوانان رخ دهد.

علامین شایع:

دردی شبیه دل پیچه که به یکباره می گیرد و در قسمت فوقانی شکم در سمت راست حس می شود. امکان دارد درد در قفسه صدري (مشابه حمله قلبی)، قسمت فوقانی پشت یا شانه راست نیز حس شود. این علائم غالباً پس از مصرف غذاهای پرچرب رخ می دهند؛ احساس درد به هنگام لمس ناحیه فوقانی شکم؛ تهوع و استفراغ؛ آروغ زدن؛ تب خفیف. اگر لرز همراه تب بالا وجود داشته باشد، یک عفونت باکتریایی وجود دارد؛ گاهی زردی؛ گاهی کم رنگ بودن مدفوع؛ گاهی خارش پوست سنگ کیسه صفرا دو تا سه برابر در خانم ها شایعتر بوده و بیشتر اوقات در گروه سنی میانسال یا مسن تر اتفاق می افتد.

* در افرادی که زندگی بدون تحرک دارند.

* در خانم های چند زا و خانم هایی که (فرصهای جلوگیری از بارداری) مصرف می کنند.

* در افراد چاق و افرادی که تاریخچه ای از بیماری ایلنوم و رزکسیون دارند، در دیابت شیرین، مشکلات اندوکراین، سیروز، افراد با مشکلات همولتیک مانند کم خونی داسی شکل، هیپرلیپیدمی و افرادی که رژیم کاهنده کلسترول یا رژیم پر کاری دارند.

دو سوم افرادی که کله لیتاز دارند به کله سیست مزمن مبتلا هستند.

علت شناسی:

علت ایجاد سنگهای صفراوی هنوز بخوبی شناخته نشده است.

به طور کلی سنگهای کیسه صفرا را به سه گروه تقسیم میکنند:

۱) کلسترولوی: شایعترین نوع بوده و بیشتر در زنان دیده میشود.

۲) سنگهای بیگمانی: این نوع به دو گروه سیاه (در موارد همولیز و سیرون) و بلی رویبات کلسیم (ناشی از عفونت سیستم صفراوی)

۳) سنگهای مختلط: شامل سنگ های کلسترولوی ، بیگمانی، کربنات کلسیم و نمک های صفراوی میباشد
علل :

التهاب یا عفونت باکتریایی ، که معمولاً در اثر تشکیل سنگ و انسداد مجاری صفراوی رخ می دهد.

عوامل افزایش دهنده خطر : رژیم غذایی پرچرب و کم فیبر ؛ التهاب حاد یا مزمن لوز العمده ؛ بیماری سرخرگ های قلبی ؛ سابقه خانوادگی بیماری کیسه صفرا ؛ در خانم های میانسال (۴۰-۵۰ ساله) ؛ خانمی که سابقه سنگ کیسه صفرا داشته و استروژن دریافت می کند ؛ مصرف قرص های ضد حاملگی ؛ چاقی ؛ کاهش وزن سریع ؛ دیابت یا سیروز

پیشگیری :

در صورت امکان ، از عوامل خطر پرهیز کنید.

عواقب مورد انتظار :

علائم در بعضی از موارد خفیف و بدون عارضه ، خود به خود در عرض ۴-۱ روز فروکش می کنند. در غالب موارد باید بیمار بستری شود و تحت درمان قرار گیرد.

عود بیماری شایع است . حملات بیماری پس از برداشتن کیسه با جراحی متوقف می شوند.

عوارض احتمالی :

پارگی کیسه صفرا و پریتونیت (التهاب پرده صفاق که پوشاننده حفره شکم است) ، یا تشکیل آبسه ، وارد شدن سنگ از کیسه صفرا به مجرای صفراوی مشترک که باعث انسداد در مسیر جریان صفرا از کبد به دوازدهه می شود ؛ هیپاتیت

درمان :

اصول کلی

امکان دارد از مایشات تشخیصی شامل موارد زیر باشند: آزمایش خون ، عکس برداری از کیسه صفرا با اشعه ایکس ، سونوگرافی کیسه صفرا و مجاری صفراوی ، بررسی کبد و لوز العمده به کمک رادیوایزوتوپ . درمان اختصاصی برحسب شدت بیماری ، وجود عفونت ، اندازه سنگ ، و وضعیت سلامت عمومی ، متفاوت است .

روش های درمانی غیر جراحی عبارتند از دادن دارو برای حل کردن سنگ ها یا سنگ شکنی به کمک شوک امواج ارسالی از خارج از بدن ؛ درمان جراحی معمولاً عبارت است از کله سیستکتومی (برداشتن کیسه صفرا) به روش لاپاروسکپی

آموزش به بیمار

۱ داروها:

امکان دارد داروهای ضددرد، از جمله مخدرها، برای تخفیف درد تجویز شوند.

امکان دارد مصرف اورسودیول برای حل کردن سنگ های صفراوی توصیه شود. باید این دارو به مدت دو

سال مصرف شود و در ۵۰٪ بیماران مؤثر واقع می افتد.

در موارد حاد ممکن است آنتی بیوتیک تجویز شود.

۲. فعالیت

تا زمان برطرف شدن علائم یا بهبود کامل پس از جراحی ، در رختخواب استراحت نمایید. در زمانی که هنوز در رختخواب هستید و فعالیت ندارید، پاهای خود را مرتب تکان دهید تا احتمال لخته شدن خون در سیاهرگ های عمقی پا کمتر شود. برحسب روش درمانی اتخاذ شده ، امکان دارد محدودیت های خاصی برای فعالیت توصیه شود.

۳. رژیم غذایی:

در زمان حمله بیماری ، به علت تهوع و استفراغ ، دادن مایعات از راه وریدی معمولاً ضرورت می یابد. در زودترین زمانی که می توانید خوردن جامدات را تحمل کنید، شروع به خوردن یک رژیم کم چرب نمایید. ممکن است ۱۲-۶ ماه طول بکشد تا عدم تحمل به غذاهای چرب به طرف شود.

در این شرایط به پزشک خود مراجعه نمایید

اگر شما یا یکی از اعضای خانواده تان علائم کله سیستیت یا کلانژیت را دارید. اگر علاوه بر علائم معمول بیماری ، علائمی چون تنگی نفس ، عرق ریزش و تهوع وجود داشته باشند، بلافاصله تماس بگیرید. اگر موارد زیر به هنگام حمله رخ دهند: تب ؛ زردی ؛ استفراغ مکرر ؛ درد غیر قابل تحمل. (پایگاه اطلاعات پزشکی)